

Doetinchem, 12 december 2018

Conceptbeleidskader duurzame energieopwekking

Te besluiten om:

1. Het conceptbeleidskader "Duurzame energieopwekking in Doetinchem" vrij te geven voor inspraak. In dit conceptbeleidskader zijn de volgende drie uitgangspunten randvoorwaardelijk uitgewerkt:
 - a. alle bronnen van duurzame energieopwekking zijn nodig;
 - b. initiatieven voor grootschalige duurzame energieopwekking worden samen met de omgeving en belanghebbenden vormgegeven;
 - c. initiatieven voor grootschalige duurzame energieopwekking worden landschappelijk ingepast;
2. De inspraakreacties die worden ingediend tijdens de periode van inspraak te betrekken bij de behandeling van de vaststelling van het definitieve beleidskader "Duurzame energieopwekking in Doetinchem".

Context

Duurzame energieopwekking heeft een grote impact op (de beleving van en in) het landschap. Sinds ongeveer twee jaar is het aantal geïnteresseerden om grootschalige duurzame energieopwekking te ontwikkelen in Doetinchem enorm toegenomen. Initiatieven zijn, tot nog toe, niet in behandeling genomen. In Doetinchem bestond, tot op heden, geen beleid voor inpassing van deze grootschalige duurzame energieopwekkingsinitiatieven. Dit beleid is nodig om dergelijke initiatieven op de juiste en gewenste wijze in te passen in ons landschap.

Op 15 december 2016 zijn wij met u een opiniërend traject gestart rondom de opgave van grootschalige duurzame energieopwekking. Op 21 september 2017 hebt u ingestemd met de zes gidsprincipes voor de energietransitieopgave in Doetinchem. Tegelijkertijd hebt u aan ons de opdracht gegeven om, aan de hand van de gidsprincipes, een ruimtelijk beleidskader uit te werken voor inpassing van duurzame energieopwekking in Doetinchem (raadsbesluit 2017-68).

Op 17 april 2018 hebben wij u geïnformeerd over het interactieve proces dat wij met onze inwoners zijn opgestart ten behoeve van dit ruimtelijk beleidskader (raadsmededeling 2018-36).

In 16 oktober 2018 hebben we u aangegeven in december 2018 / januari 2019 een voorstel over de terinzagelegging van het conceptbeleidskader Duurzame energieopwekking aan u voor te leggen (raadsmededeling 2018-92). Dit onderhavige voorstel voorziet hierin.

Beoogd effect

Het voorliggende conceptbeleidskader "Duurzame energieopwekking in Doetinchem", hierna conceptbeleidskader (zie bijlage 1), is de basis waarop we initiatieven voor duurzame energieopwekking in behandeling willen nemen. Het biedt inwoners de mogelijkheid om mee te doen en mee te kunnen beslissen bij projecten voor duurzame energieopwekking in hun buurt. Daarnaast geeft het initiatiefnemers een handelingsperspectief waarmee zij projecten voor duurzame energieopwekking tot ontwikkeling kunnen brengen in Doetinchem.

Het conceptbeleidskader draagt daarmee bij aan het intensiveren van de beweging naar een energieneutraal Doetinchem in 2030.

Argumenten

1.1. Het conceptbeleidskader sluit volledig aan bij het Koersdocument Doetinchem natuurlijk Duurzaam en de coalitieagenda 2018-2022

Op 18 februari 2016 hebt u het Koersdocument Doetinchem natuurlijk duurzaam vastgesteld. In dit koersdocument hebt u vastgelegd om in 2030 energieneutraal te willen zijn. Dit betekent dat we evenveel energie duurzaam opwekken als dat we gebruiken. In de coalitieagenda hebt u deze doelstelling nog eens benadrukt binnen het thema Veranderende leefomgeving. Om energieneutraliteit te bereiken, moeten we inzetten op drie sporen: warmte, energiebesparing en energieopwekking. De sporen willen we in samenwerking met inwoners, ondernemers en organisaties oppakken en vormgeven. Het conceptbeleidskader geeft invulling en richting aan het opwekkingsspoor en verplicht initiatiefnemers van duurzame energieopwekkingsprojecten om deze samen met inwoners en stakeholders uit te werken. Daarmee sluit het conceptbeleidskader volledig aan bij het Koersdocument Doetinchem natuurlijk Duurzaam en de coalitieagenda 2018-2022.

1.2. Duurzame energieopwekking is één van de door u benoemde "grote" onderwerpen waarbij we u moeten en willen betrekken

Op 8 juni 2017 hebt u besloten duurzame energieopwekking als één van de grote onderwerpen te benoemen (raadsbesluit 2017-42). Duurzame energieopwekking heeft een grote impact, onder andere door de reuring die deze in de samenleving teweeg zal brengen en de gevolgen die deze heeft in het landschap. U hebt ons verzocht om, bij voortgang op dit onderwerp, u vroegtijdig te betrekken. Het conceptbeleidskader biedt een concreet handelingsperspectief voor het omgaan met projecten voor duurzame energieopwekking. Bekendmaking van het conceptbeleidskader zal ervoor zorgen dat initiatiefnemers, nu nog in de wachtstand, in actie zullen komen en tot de nodige acties buiten (bekendmaken van initiatieven, betrekken van inwoners en stakeholders, et cetera) zullen overgaan. Om die redenen moeten en willen wij u nu betrekken bij dit conceptbeleidskader.

1.3. We willen inwoners en belanghebbenden betrekken bij dit nieuwe beleid

Het conceptbeleidskader voorziet in nieuw beleid. In de Inspraakverordening 2005 staat dat we zelf kunnen bepalen of we inspraak verlenen bij nieuw beleid. Gezien het onderwerp en de impact van dit beleid en de oproep van de betrokken inwoners om meer te doen aan bewustwording, passen we inspraak toe op dit beleidsvoornemen. In deze periode gaan we actief inwoners informeren en betrekken bij dit beleidsvoornemen. Waarbij overigens het beleid al is voorbereid met inbreng van 'buiten', zie het volgende argument.

1.4. Het conceptbeleidskader is in een interactief proces met 'buiten' vormgegeven

U hebt ons opdracht gegeven om samen met professionals en inwoners een ruimtelijk kader op te stellen. In een interactief en intensief proces is aan inwoners gevraagd hun visie te geven op duurzame energieopwekking in Doetinchem. De inwoners die aan dit proces hebben bijgedragen, hebben, onder begeleiding van professionals, deze rol met grote betrokkenheid en enthousiasme opgepakt. Zij hebben, met het oog op de te verwachten reuring, wel aangegeven daarin wel anoniem te willen blijven. Hun namen staan dan ook niet genoemd in de documenten. De opbrengst is voor ons zeer nuttig (zie bijlagen 2a en 2b). Inwoners hebben ons aangegeven dat we bij een conceptbeleidskader voor duurzame energieopwekking in moeten zetten op bewustwording, maatschappelijke activering en benutting van kansen. Deze aanbevelingen hebben direct geleid tot de vorming en uitwerking van de uitgangspunten in het voorliggende conceptbeleidskader.

Doetinchem, 12 december 2018

1.5. Het eerste uitgangspunt "alle bronnen van duurzame energieopwekking zijn nodig" draagt bij aan een versnelling

Het eerste uitgangspunt in het conceptbeleidskader "alle bronnen van duurzame energieopwekking zijn nodig" hebben we geformuleerd om daadwerkelijk stappen te kunnen zetten in de energietransitie. Eventuele politieke en/of maatschappelijke discussies over het wel of niet toestaan van bepaalde (vormen van) energiebronnen of discussies over het wachten op de (uit- en door-)ontwikkeling van (nieuwe en/of verbeterde) energieopwekkingssystemen worden door dit uitgangspunt voorkomen. Dit uitgangspunt stelt ons in staat om alle initiatieven, van klein tot groot, in behandeling te nemen en te beoordelen. Wanneer initiatieven aansluiten op de voorwaarden in het conceptbeleidskader kunnen we medewerking verlenen. Deze duidelijkheid en het niet uitsluiten van bepaalde duurzame bronnen (bijvoorbeeld windenergie) maakt het daadwerkelijk stappen zetten in de energieopwekking mogelijk en draagt daarmee dus bij aan een versnelling.

1.6. Het tweede uitgangspunt "initiatieven voor grootschalige duurzame energieopwekking worden samen met de omgeving en belanghebbenden vormgegeven" draagt bij aan acceptatie

Het tweede uitgangspunt in het conceptbeleidskader "initiatieven voor grootschalige duurzame energieopwekking worden samen met de omgeving en belanghebbenden vormgegeven" is geformuleerd om omwonenden en belanghebbenden te betrekken bij de projecten voor duurzame energieopwekking. We stellen de voorwaarde dat projecten door middel van participatie van idee tot exploitatie worden vormgegeven. Daarnaast moeten projecten voor minimaal 50% worden opengesteld voor medezeggenschap door omwonenden en belanghebbenden. Door deze eisen creëren we lokale betrokkenheid en zeggenschap over de verdeling van de lusten (landschappelijk, maatschappelijk en/of financieel) die ontstaan bij duurzame energieopwekkingsprojecten. Juist deze eerlijke verdeling van de lusten draagt bij aan de acceptatie voor grootschalige duurzame energieopwekking.

1.7. Het derde uitgangspunt "initiatieven voor grootschalige duurzame energieopwekking worden landschappelijk ingepast" voorziet in het belang en bescherming van aanwezige waarden

Het derde uitgangspunt in het conceptbeleidskader "initiatieven voor grootschalige duurzame energieopwekking worden landschappelijk ingepast" is geformuleerd om onherstelbare schade aan ons landschap te voorkomen. De voorwaarden bij dit uitgangspunt beschermen de aanwezige landschapswaarden en cultuurhistorische waarden en bieden handreikingen om deze waarden zo nodig te herstellen en waar mogelijk zelfs te versterken. We stellen de voorwaarde dat energieopwekkingsprojecten in het "Gelders Natuur Netwerk" in principe niet zijn toegestaan.

1.8. Het conceptbeleidskader vindt aansluiting op het regionaal beleidskader "Achterhoeks koersdocument Duurzame energie"

Op het moment dat wij in het interactieve traject met onze inwoners de input voor het conceptbeleidskader hebben opgehaald, is regionaal het beleidskader "Achterhoeks koersdocument duurzame energie" gereed gekomen (zie bijlage 3b). De regionaal betrokken portefeuillehouders voor Ruimtelijke Ordening en Duurzaamheid hebben, aan de hand van de oplegnotitie (zie bijlage 3a), met elkaar afgesproken de uitgangspunten uit dit koersdocument te betrekken bij de verdere ontwikkeling van specifiek gemeentelijk beleid voor duurzame energieopwekking. Met dit voorliggende conceptbeleidskader is daaraan invulling gegeven.

Kanttekeningen

1.1. Er is maar een kleine groep inwoners betrokken geweest bij de vorming van het concept-beleidskader

In de aanloop naar de vorming van het conceptbeleidskader hebben we energieateliërs georganiseerd. In deze energieateliërs hebben we via onze gebruikelijke communicatiekanalen en netwerken breeduit gecommuniceerd over het komende proces rondom het opstellen van het beleidskader.

Voor het verdiepende traject hebben zich 14 betrokken inwoners aangemeld. Deze inwoners hebben hun rol, in dit intensieve traject, met grote betrokkenheid en enthousiasme opgepakt. Zij hebben in hun onderzoek andere inwoners betrokken en deze opbrengsten verwerkt in hun resultaten. In het communicatietraject rondom de inspraak beogen we nog meer inwoners en stakeholders te betrekken. Dit is evenwel geen gemeentedeekkende inbreng namens voor alle inwoners.

1.2. We moeten wachten op technologische (door)ontwikkeling van duurzame energiebronnen

Het is reëel te verwachten dat technologische ontwikkelingen van invloed zullen zijn op de mogelijkheden voor duurzame opwekking en dat daardoor minder ruimte nodig is of minder/geen sprake meer is van hinder (denk aan geluidhinder bij windturbines). Welke ontwikkelingen en wanneer we deze kunnen verwachten, is evenwel moeilijk te voorspellen. Met de noodzaak van de energietransitie kunnen we het ons echter niet permitteren om te wachten op de (uit- en door)ontwikkeling van (nieuwe en/of verbeterde) energieopwekkings-systemen. Door de voorwaarden die we stellen in het conceptbeleidskader, beogen we projecten met de technieken van nu zo goed mogelijk te laten aansluiten in en op het landschap, zijn bewoners en zijn gebruikers. Zodra dit conceptbeleidskader ingehaald gaat worden door technologische ontwikkelingen, voorzien we in een herijking van dit beleid.

1.3. We maken het initiatiefnemers voor duurzame energieopwekking onnodig ingewikkeld

Door de voorwaarden binnen de uitgangspunten 2 en 3 maken we het initiatiefnemers enerzijds minder aantrekkelijk. Deze uitgangspunten verhogen naar verwachting de tijd en kosten rondom voorbereiding en inrichting van een initiatief.

Anderzijds zorgen juist deze uitgangspunten voor meer zekerheid. De initiatiefnemer weet waar hij aan toe is en onder welke voorwaarden hij medewerking kan verwachten van onze gemeente. Daarnaast zorgen juist deze uitgangspunten voor verkleining van het risico op kostbare vertragingen door gebrek aan publieke acceptatie. Juist door burgers zoveel mogelijk de kans geven om te participeren en de mogelijkheid te bieden op medezeggenschap in projecten, zullen zij op een positieve wijze betrokken raken bij het project. De ontwikkelaars die we tot op heden hebben gesproken, staan positief tegenover onze uitgangspunten.

Financiën

Aan dit besluit zijn geen financiële consequenties verbonden.

Vervolg

Na positieve besluitvorming zullen wij het conceptbeleidskader ter inzage leggen en door middel van een zeer interactief communicatietraject zowel via onze gebruikelijke kanalen als vanuit ons platform Goedemorgen Doetinchem (www.goedemorgendoetinchem.nl) bij onze inwoners onder de aandacht brengen (zie bijlage 4).

Na de inspraakperiode worden de inspraakreacties vastgelegd in een eindverslag en tezamen met het definitieve beleidskader, naar verwachting april/mei 2019, ter vaststelling aan u voorgelegd.

Doetinchem, 12 december 2018

Na vaststelling is het beleidskader "Duurzame energieopwekking in Doetinchem" het concrete toetsingskader waaraan initiatieven voor duurzame energieopwekking getoetst gaan worden.

Een definitief beleidskader maakt onderdeel uit van de strategie naar een Energieneutraal Doetinchem in 2030. Dit is een opgave die ook in de Omgevingsvisie tot uitdrukking zal komen. Het definitieve beleidskader zal daarin betrokken worden.

Bijlagen

1. Conceptbeleidskader "Duurzame energieopwekking in Doetinchem"
2. Kansenkaarten werkgroepen
3. Regionaal beleidskader "Achterhoeks koersdocument duurzame energie"
4. Communicatieplan

Burgemeester en wethouders van Doetinchem,
De secretaris, De burgemeester,

drs. T. Kemper

mr. M. Boumans MBA MPM

De raad van de gemeente Doetinchem;

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders over conceptbeleidskader duurzame energieopwekking;

gelet op artikel 149 van de Gemeentewet;

b e s l u i t :

1. Het conceptbeleidskader "Duurzame energieopwekking in Doetinchem" vrij te geven voor inspraak. In dit conceptbeleidskader zijn de volgende drie uitgangspunten randvoorwaardelijk uitgewerkt:
 - a. alle bronnen van duurzame energieopwekking zijn nodig;
 - b. initiatieven voor grootschalige duurzame energieopwekking worden samen met de omgeving en belanghebbenden vormgegeven;
 - c. initiatieven voor grootschalige duurzame energieopwekking worden landschappelijk ingepast;
2. De inspraakreacties die worden ingediend tijdens de periode van inspraak te betrekken bij de behandeling van de vaststelling van het definitieve beleidskader "Duurzame energieopwekking in Doetinchem".

Aldus besloten in zijn vergadering van 20 december 2018,

, griffier

, voorzitter